

Delaktig – En kurs om samarbete och ledarskap för lägre chefer och medarbetare

FÖRARBETE

Förarbetet för utbildningen Delaktig tar 6–8 timmar i anspråk. Förarbetet ska ge deltagarna en bra grund för att förstå Grid-teori och förändringsprocesser på arbetsplatsen, samt att formulera egna utvecklingsmål. Det är mycket viktigt att alla deltagare genomför sitt förarbete, eftersom det ger de gemensamma kunskaper som behövs för samarbetet i teamet under kursens första tre avsnitt. Det finns ingen tid för att hinna med förarbetet under kursen.

- 1 Lära Grid-begrepp:** Deltagaren läser boken Delaktig och fyller i ett flervalstest med frågor om Grid-begrepp och annat i boken.
- 2 Ta fram egna utvecklingsområden:** Deltagaren tänker igenom vilka områden man skulle vilja förbättra sin samarbetsförmåga, speciellt vad gäller konstruktiv kritik, initiativförmåga, lyhördhet, tydlighet, beslutsfattande, konflikthantering och uthållighet.

TIDSHEMA

Vanligen genomförs utbildningen Delaktig under två dagar enligt följande schema:

- **Dag 1:** 9.00–21.45. Lunch- och middagspauser är en timme; kaffepauser görs under dagen.
- **Dag 2:** 8.00–17.00. Lunch- och middagspauser är en timme; kaffepauser görs under dagen.

UTBILDNINGENS AVSNITT, DAG FÖR DAG

I varje avsnitt genomförs en teamuppgift som sedan följs upp med olika typer av utvärdering och konstruktiv kritik samt teamets egna formulerade förbättringssteg.

DAG 1

- **Avsnitt 1:** Klargöra Grid-begrepp
- **Avsnitt 2:** Konstruktiv kritik av samarbetet under Avsn 1
- **Avsnitt 3:** Känna igen Grid-stilar
- **Avsnitt 4:** Konstruktiv kritik av samarbetet under Avsnitt 3

Avsnitt 1 är inriktat på att teamet ska komma fram till ett gemensamt svar på testet Klargöra Grid-begrepp som varje enskild deltagare tidigare gjort i förarbetet. Detta inledande avsnitt ger deltagarna bättre förståelse av Grid-begreppen samtidigt som teamen börjar etablera normer och träna sin samarbetsförmåga.

Efter grupparbetet får teamen facit på testet och kan beräkna hur man lyckats som individ och som team. Varje team jämför sitt resultat med vad varje deltagare i teamet bidragit med för att se om man fått synergi (d v s om teamets svar är bättre än bästa individs). Teamresultaten jämförs också sinsemellan och med statistik från tidigare utbildningar för att stärka lärandet i teamen.

Därefter börjar teamen med **Avsnitt 2**, som utgörs av konstruktiv kritik av hur man hanterat konflikter, fattat beslut och genomfört konstruktiv kritik under arbetet med Grid-begrepp. Teamen gör en grafisk presentation som jämför deras faktiska resultat med hur de uppfattat sitt samarbete. Sedan jämför de och diskuterar sina resultat och slutsatser med andra team i plenum och presenterar de förbättringsförslag man kommit fram till.

Som avrundning ger handledaren en föreläsning om Grid-stilar och förutsättningar för förändring.

Avsnitt 3 utgörs av en övning där deltagarnas uppgift är att identifiera Grid-stilarna bakom några repliker, först individuellt och sedan i teamet. Därefter görs en objektiv beräkning av svaren, så att teamen kan jämföra teamsvaren med de individuella svaren.

Under **Avsnitt 4** gör teamen sedan konstruktiv kritik av samarbetet och förbereder en presentation i plenum. I teamen går man även igenom sina förbättringsplaner för att se om man tillämpat dem i arbetet och för att formulera nya förbättringssteg.

Under detta avsnitt ger man varandra återkoppling om delaktighet i teamets arbete och ger förbättringsförslag till var och en.

Dagen slutar med att deltagarna gör en presentation av sina förbättringssteg.

Forts...”Delaktig”

DAG 2

- **Avsnitt 5:** 9,9-lösningar på konflikter
- **Avsnitt 6:** Personlig återkoppling
- **Avsnitt 7:** Tillämpning
- **Avsnitt 8:** Vad man lärt i kursen

Morgonen börjar med **Avsnitt 5** där teamen presenteras några problemsituationer (skraddarsydda från deltagarnas verklighet). Uppgiften är att först individuellt och sedan som team föreslå 9,9-lösningar på konflikterna. Som vanligt gör man konstruktiv kritik på sitt samarbete.

Teamen presenterar sina lösningar i helgruppen och man diskuterar olika alternativa lösningar.

En kort föreläsning om konflikter och uppriktighet inleder **Avsnitt 6** där varje deltagare får en mångsidig och strukturerad återkoppling från var och en av de övriga medlemmarna i teamet. Återkopplingen handlar endast om beteenden som visats under utbildningen. (Återkopplingen under detta avsnitt och alla de övriga

är konfidentiell. Det görs ingen rapportering till arbetsplatsen av Grid-handledaren eller av annan Grid-personal.)

Teamets medlemmar ”brainstormar” ord och fraser som beskriver varje deltagares beteenden under utbildningen. Kriterier finns angivna som säkerställer uppriktighet och spontanitet. Den person som får återkopplingen är närvarande och lyssnar, men får själv inte delta i processen.

Teamet tar sedan fram förbättringsplaner för varje teammedlem, dvs konkreta åtgärder som medlemmen kan vidta omedelbart för att förbättra sin samarbetsförmåga. Det kan handla såväl om att stärka redan bra sidor som att förbättra svaga.

Som en koppling till deltagarnas arbetssituation gör **Avsnitt 7** där man formulerar egna projekt för att tillämpa kursens lärdomar i arbetet.

Som sista uppgift gör man **Avsnitt 8** där man går igenom vilka lärdomar man gjort under kursen. Dessa presenteras sedan i helgrupp.

Handledaren avslutar med en föreläsning om tillämpning av Grid på jobbet och en kursvärdering.